

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3164/2017. (VI. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 73.Pf.637.257/2015/4-I. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó a Fővárosi Törvényszék 73.Pf.637.257/2015/4-I. számú ítélete (a továbbiakban: másodfokon eljáró bíróság ítélete) ellen nyújtott be alkotmányjogi panaszt és kérte az ítélet alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott ítélet sérti az Alaptörvény R) cikkét, XXVIII. cikk (1) bekezdését és 28. cikkét.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló per előzménye, hogy az indítványozó mint felperes és a személygépjárművében okozott kár miatt a károkozóval kötelező felelősségbiztosítási szerződésben álló biztosító mint alperes között alakult ki jogvita a kártérítés összegét illetően (a biztosító a károkozás tényét és kártérítési kötelezettségét elismerte).
- [3] Az alperes biztosító a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Gfb.tv.) 32/A. § (1) bekezdése alapján előzetes költségkalkulációt készített, amit azonban az indítványozó – feltűnően alacsony értékre tekintettel – vitatott, és árajánlatot készíttetett a gépjármű típusa szerinti márkaszervizzel. Ez alapján megállapítható volt, hogy az értékbeli különbség az eltérően számított munkadíjakból adódott.
- [4] A biztosító az általa kalkulált összeget fizette ki az indítványozónak.
- [5] Az indítványozó ezt követően annak megállapítását kérte, hogy a biztosító jogellenesen tagadta meg a kalkulált javítási összeg (árajánlat szerinti összeg) megfizetését, illetve jogellenesen követelte meg a javítás elvégzését a tényleges javítási összeg megfizetéséhez.
- [6] Az elsőfokon eljáró bíróság – hivatkozva a Gfb.tv. 32/A. § (2) bekezdésére, miszerint „[a] biztosító a gépjárműben keletkezett kár helyreállításához szükséges költségek általános forgalmi adóval növelt összegét a károsultnak csak akkor térítheti meg, ha a károsult által bemutatott számla tartalmazza a gépjármű helyreállításához szükséges munkálatok megnevezését, anyagköltségét és munkadíját, valamint az a számvitelről szóló törvény előírásainak megfelelő” – az indítványozót szakértői bizonyításra hívta fel annak bizonyítására, hogy az általa csatolt kalkuláció nem eltúlzott mértékű. Az indítványozó ezt vitatta, mert szerinte a biztosítónak kellett volna bizonyítania, hogy az általa kalkulált összeg jogszerű (átlagosnak megfelelő) volt. Az elsőfokon eljáró bíróság kifejezetten utalt arra, hogy az indítványozó nem terjesztett elő kérelmet arra vonatkozóan, hogy a bíróság mondja ki azt is általános kötelezettségként, hogy az alperes köteles az ítéletben foglalt összegben felül a csak a jövőben meghatározható, a baleset bekövetkezéséből fakadó kárösszegek tekintetében is a kifizetésre. E körben kérhette volna az indítványozó a perben azt is, hogy a bíróság kötelezze az alperest a benyújtandó számlák, vonatkozó teljes ÁFA tartalmának megtérítésére is. Mivel ilyen tartalmú kérelmet az indítványozó mint felperes nem terjesztett elő, ezért arról a bíróság nem dönthetett.
- [7] A másodfokon eljáró bíróság ítélete az elsőfokon eljáró bíróság döntését helybenhagyta és megállapította, hogy az első fokon eljáró bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 164. § (1) bekezdése értelmében tájékoztatta a feleket a bizonyítási teherről. Mivel az alperes a kereset jogalapját nem vitatta, azonban a kár összegszerűségét igen, ezért az igényt érvényesítő felperesnek kell bizonyítania a meghatározott összegű kár bekövetkezését a baleset folytán. Így a felperesnek kell bizonyítania kára nagyságát, kára összegét, a javítási költség összegét, azt, hogy az összeg nem eltúlzott mértékű, illetve hogy a bizonyítási kötelezettségének szakértő útján tehet eleget. A másodfokon eljáró bíróság rögzítette, hogy az indítványozó a sérült gépjárművet nem javíttatta ki. A másodfokon eljáró bíróság hangsúlyozta, hogy a jövőben elvégzendő javítás árára vonatkozó ajánlat nem bizonyítja a kár valós összegét és nem helyettesíti a szakértői bizonyítást sem.

Mivel pedig – ténylegesen elvégzett javítás és annak számlája hiányában – különleges szakértelmet igényel annak megállapítása, hogy a gépjárműben bekövetkezett kár összege mekkora, a bíróság indokoltan rendelkezett szakértői bizonyításról. A másodfokon eljáró bíróság ítélete szerint az elsőfokon eljáró bíróság nem sértett eljárási szabályt a bizonyítási teherre vonatkozó tájékoztatással kapcsolatban. Miután pedig a másodfokú bíróság döntéshozataláig sem került sor a gépjármű kijavítására és a javításról szóló számla benyújtására, ezért az alperes azon nyilatkozatát, hogy az indítványozó által benyújtott árajánlatot csak a kijavítás megtörténte esetén fogadja el, nem lehet tartozáselismerésként értékelni.

- [8] 2. Az indítványozó szerint a támadott ítélet sérti az Alaptörvény 28. cikkét, mert nem vette figyelembe, hogy a Gfb.tv. 32/A. §-ának célja, hogy a biztosító ne élhessen vissza erőfölényével a fogyasztóval szemben. Ezért az indítványozó szerint e rendelkezést fogyasztóvédelmi szabályként kellett volna értelmeznie és alkalmaznia a bíróságnak. Ezért az indítványozó szerint az igazságossági alaptörvényi elv alapján „a kár megtérülésének egy véltlen károsult oldalán a lehető legegyszerűbben és leggyorsabban és legolcsóbban kell tudnia bekövetkeznie”. Ezért az indítványozó álláspontja szerint a bíróságnak a biztosítót kellett volna felhívnia bizonyításra arra vonatkozóan, hogy kalkulációja a szokásos piaci árnak megfelelő.
- [9] Az Alaptörvény R) cikkének sérelme kapcsán előadta, hogy mivel a bíróság eljárása során megsértette az Alaptörvény 28. cikkét, ezért az Alaptörvény R) cikkének sérelme is bekövetkezett.
- [10] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme az indítványozó szerint az említett két alaptörvényi rendelkezés sérelme miatt következett be.
- [11] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban járt el az ügyben.
- [12] Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 27. §, 29–31. § és 52. § szerinti feltételeket.
- [13] Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti.
- [14] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az 52. § (1b) bekezdése b) pontja szerint a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az eljárás megindításának okait és – alkotmányjogi panasz esetében – az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét.
- [15] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerint az indítványnak tartalmaznia kell továbbá az indokolást arra nézve is, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [16] Az Alaptörvény 28. cikkére és R) cikkére alapított alkotmányjogi panasszal kapcsolatban az Alkotmánybíróság megállapítja: e két alaptörvényi rendelkezés nem Alaptörvényben biztosított jogot fogalmaz meg. Az Alaptörvény „Alapvetés” fejezetében csupán a B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben, és ott is csak két esetben van lehetőség alkotmányjogi panasz előterjesztésére. Az Alaptörvény R) cikke nem fogalmaz meg Alaptörvényben biztosított jogot, így annak sérelmére nem alapozható az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz.
- [17] Úgyszintén nem szolgálhatnak alkotmányjogi panasz alapjaként az „Állam” fejezetben foglalt rendelkezések, így az Alaptörvény 28. cikk sem tartalmaz az Alaptörvényben biztosított jogot, ezért e rendelkezésekre alkotmányjogi panasz nem alapítható.
- [18] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben – figyelemmel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjára – az indítványozó nem fejtette ki a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének lényegét, továbbá nem adott elő indokolást arra nézve, hogy a támadott bírósági döntés miért sérti a tisztességes eljáráshoz való jogát (azon túlmenően, hogy azt állította, hogy az Alaptörvény 28. cikkét és R) cikkét sérti a bizonyítási teher megállapítása).
- [19] Megjegyzi azonban az Alkotmánybíróság, hogy a bírósági eljárás törvényességét az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre megvizsgálni (azon az alapon, hogy a Pp. szerinti bizonyításra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazta-e a bíróság). Utal arra is az Alkotmánybíróság, hogy az indítványozó által a panasz alapjául szolgáló perben elmulasztott kérelmek és bizonyítási lehetőségek „pótlása” szintén nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe.
- [20] Az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 56. § (2)–(3) bekezdése, valamint az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése alapján eljárva – a kifejtettek alapján az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-a, 52. § (1) be-

kezdése, valamint (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontja, továbbá az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján vizsgálta.

Budapest, 2017. június 20.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/449/2016.

